

Overzetacties amfibieën

2018

Van 24 januari tot 2 februari 2018 was er een kleine trek. We konden 336 dieren overzetten. Door een 'normale' vorstperiode in februari ligt de paddentrek meer dan een maand stil.

2017

De resultaten van 2017 vind je via onderstaande linken:

 [Het Broek - Meeuwen-Gruitrode \(Wijshagen\) 2017](#)

 [Brogelerweg - Meeuwen-Gruitrode \(Ellikom\) 2017](#)

 [Omleidingsweg aan Esmeralda - Peer 2016](#)

Een overzicht vanaf 1995 tot en met 2017 vind je via deze link:

 [Overzicht alle paddenoverzetacties vanaf 1995](#)

Een overzicht van alle inventarisatiegegevens amfibieën én reptielen in ons werkingsgebied en ook alle overgezette amfibieën op de diverse locaties vind je op de poster [AMFIBIEËN EN REPTIELEN overzet en inventarisatie 1995-2014](#)

OVERZETACTIES AMFIBIEËN 2016

Na een korte winterprik 16-22 januari (- 9 °C op 19 januari) zorgt het zeer zachte weer van eind januari (16 °C overdag op 25 januari) en begin februari voor een bescheiden trek. Het duurt tot 20 februari tot de temperaturen 's nachts boven de 5 °C uitkwamen. Op 21 februari werd 12 °C gemeten 's avonds. Een korte (2-3 dagen) en hevige trek kwam op gang. Vanaf 23 februari tot 18 maart zorgen de koude temperaturen 's nachts en de droogte voor een bijna totale stop van de trek. Normaal is 15 maart de helft van het aantal dieren overgezet. Pas op 18 maart komt de trek goed op gang, maar gespreid over een tweetal weken. Geen echte piekdagen werden genoteerd. Samengevat: drie trekperiodes en gemiddeld een zeer late trek.

Overzet Gestelstraat, In den Damp – Wijshagen

De paddenoverzet werd op 16 januari opgezet, afgebroken werd op 12 april.

Een kleine trek doet zich voor tussen 24 januari en 7 februari met al op 27 januari 61 dieren. Na een koude periode doen zich twee dagen van behoorlijke trek voor op 20 en 21 februari met bijna 600 dieren. Het blijft weer heel lang stil tot 18 maart. Dan trekt nog drievierden van het aantal dieren over. De piek werd bereikt op 22 maart met 428 dieren. In 2015 werd de piek bereikt op 18 maart met 977 dieren. In 2014 werd de piek bereikt op 8 maart met 698 dieren.

In totaal werden er 3.831 dieren overgezet, wat 15 % minder was dan het jaar voordien toen er nog 4.492

dieren overgezet werden.

Het jaargemiddelde over de voorbije 20 jaar van 4.400 werd niet bereikt.
In totaal werden sinds 1995 aan het Broek 91.992 stuks overgezet.

Van de gewone pad werden 2.769 stuks overgezet of ongeveer 800 (23 %) minder dan in 2015.
Vier! rugstreeppadden werden overgezet (sinds 1995 werden er in totaal nog maar 12 overgezet).
Het aantal alpenwatersalamanders nam weer toe.
Kleine watersalamander halveerde. Slechts 5 vinpootsalamanders werden genoteerd. De soort is moeilijk te onderscheiden van de kleine watersalamander.

Bruine kikker deed weer het weer minder goed dan in 2015 (- 20 %) en 2014.
Groene kikker is weer sterk toegenomen na ook een heel sterke achteruitgang. Er werden 400 dieren overgezet. In 2015 en 2014 konden slechts 143, resp. 60 dieren overgezet worden.
Heikikker kende vanaf 2009 een dalende trend: van 58 stuks in 2008 tot 1 enkel exemplaar in 2014. In 2015 werden 7 exemplaren overgezet. In 2016 werden toch weer 22 dieren overgezet.
Dit waren ook weer de enige heikkikkers die in Limburg overgezet werden
(bron: <http://www.hylawerkgroep.be/>)

Een 90-tal doodgereden dieren werd er genoteerd.
De overzetactie aan de Gestelstraat was in 2016 de tweede grootste overzetactie van Vlaanderen na de Eindepoelin Merksplas.

Overzet Brogelerweg - Ellikom

Op 23 januari werd de paddenoverzet opgezet, afgebroken werd er op 20 april.
We kenden hier ook 3 trekperiodes. De eerste vroege trek 26 januari – 9 februari trok 1 op 7 dieren over. De tweede korte periode tussen 21 en 24 februari was al 1 op 5 dieren op pad. Terwijl na 21 maart nog 2 op 3 dieren op pad moesten gaan.
Op 21 februari deed zich de grootste trek voor met 124 dieren, in 2015 op 9 maart met 172 dieren.

Na een halvering van het aantal overgezette dieren in 2012 (1.021 stuks), nam het aantal terug toe tot 1.624 in 2014, maar nam terug af tot 1.262 dieren in 2015 (- 22 %), om terug toe te nemen in 2016 met 1.573 dieren (+ 25 %).

Aan de noordzijde van de Brogelerweg kwamen de 1.218 dieren in emmers terecht, terwijl aan de zuidzijde 355 dieren werden opgevangen.

Bruine kikker, alpenwatersalamander en kleine watersalamander deden het beduidend veel beter (meer dan 50 % beter). Gewone pad werd iets meer overgezet (+ 12%).

Overzet Hellestraat – Ellikom
Overzet Boenderstraat – Ellikom & Wijshagen
Geen dieren overgezet in 2016.

Overzet Esmeralda Omleidingsweg N73 en Steenweg Wijchmaal - Peer

De winter van 2015 – 2016 was zeer zacht met een aantal records, zoals de warmste 25 januari ooit gemeten. Hierdoor werd al heel vroeg naar de voortplantingsplaatsen getrokken. Aangezien de paddenschermen in Peer pas op 30 januari werden opgebouwd, waren er mogelijk al een klein aantal dieren doorgetrokken.

Dit jaar werden er langs de Steenweg op Wijchmaal meer schermen geplaatst. De paddentrek verliep dit jaar hier ook in 3 delen, namelijk begin februari, daarna eind februari en dan eind maart. Daar tussen waren er koudere periodes met nachtvorst. Eind maart was echt de piek in de paddentrek, deze liep zelfs een stuk door tot in april.
Op 12 april werden de schermen opgeruimd met het lage eindtotaal van 889 overgezette dieren. Het laagste cijfer sinds de start van de paddenoverzet aan de Esmeralda in Peer.

Pas op 11 maart werd de eerste kikkerdril gevonden, dit in een poel van ISIS, gelegen 'Aen de Dijk'.

Opvallend is dat vanaf april, toen dat de paddentrek op zijn einde liep, er vele kleine, juveniele kikkers en padden in de emmers werden gevonden. Tijdens de voorgaande jaren waren er dat niet zo veel.

Het gaat niet goed met de paddenoverzet in Peer. Dit jaar noteerden we het laagste aantal overgezette dieren sinds het begin van de paddenoverzetacties in Peer in 2004. Met slechts 889 overgezette dieren zitten we een pak lager ten opzichte van de aantallen die we gewoonlijk halen en bijna 100 dieren minder dan vorig jaar. Het lijkt alsof we in dalende lijn bezig zijn.

De Bruine kikker deed het heel slecht, het laagste aantal ooit. Slechts 109 overgezette Bruine kikkers. Het was ooit anders: in 2005 werden er 10 maal zoveel overgezet, nl. 1098 exemplaren!

Het aantal Gewone padden was ook zeer laag, maar niet het laagste. In de voorgaande jaren hadden we regelmatig nog lagere aantallen, nl in 2007, 2009, 2010, 2011, 2012 en 2014. Als we dus op langere termijn kijken schommelt het aantal overgezette padden schijnbaar tussen de 600 en 1000 dieren.

De salamanders deden het beter dit jaar. Voor de Alpenwatersalamander noteerden we terug een stijging naar 93 exemplaren. Dit is de helft meer van vorig jaar. Maar vooral de Kleine watersalamander deed het goed en zit in een stijgende lijn. Ook al zijn het er maar weinig. Er werden 14 stuks overgezet van deze soort. Het hoogste aantal tot nu toe. Dit lijkt echt een opkomende soort voor dit gebied.

Met de Groene kikker zitten we op dezelfde lijn als voorgaande jaren. Van deze soort worden steeds slechts enkele dieren overgezet.

Met 23 doodgereden dieren hebben we hetzelfde aantal als vorig jaar gehaald, met als enige verschil dat het nu enkel padden zijn, terwijl er vorig jaar ook 9 kikkers waren bij de 23 verkeerslachtoffers.

Vergelijking met Limburg en Vlaanderen

In Vlaanderen werden in 2016 bij 213 acties in 119 gemeentes 157.558 dieren overgezet volgens de cijfers te vinden op de website van Hyla (www.hylawerkgroep.be). Een daling met 20 % ten opzichte van 2015 toen 197.723 dieren werden overgezet. Ter vergelijking werden 2014 168.770 en in 2013 177.039 dieren overgezet.

In Limburg werden in 2016 bij 27 overzetacties in 20 gemeentes 30.780 dieren overgezet of 30 % minder dan in 2015. Bij ons was dat nagenoeg 7 % minder dan in 2015.

In Limburg werden in 2015 43.897 dieren of 24 % meer dan in 2014. Bij ons toen nagenoeg evenveel als 2014.

Ons aandeel overgezette dieren ten opzichte van het Limburgs aantal is weer gestegen tot 20 %, nadat het gedaald was van 19 % naar 15 %. Ten opzichte van Vlaanderen haalden we terug 4,0 % na een daling naar 3,4 %.

Opmerkelijk is dat bij ons het aantal groene kikkers weer meer dan verdubbelde terwijl het bij de andere overzetacties in Limburg constant bleef.

Freddy Janssens & Robert Van Dingenen

OVERZETACTIES AMFIBIEËN 2015

Het was dit voorjaar wederom erg droog, ook met langere periodes. De trek verliep dit jaar dan ook met een viertal pieken. Deze deden zich voor wanneer de temperatuur 's avonds boven de 9 graden uitkwam, grotendeels tussen 26 februari tot 30 maart.

Overzet Gestelstraat, In den Damp – Wijshagen

De paddenoverzet werd op 7 februari opgezet, 2 weken later dan de vorige jaren opzet. Afgebroken werd op 4 april.

Pas op 16 februari zijn de eerste padden en salamanders op pad, maar het zal nog even duren voor dat er zich een kleine piektrekken voordoen met meer dan 250 dieren (26 februari en 9 maart). Pas op 18 maart start de hoofdtrek die duurt ongeveer het einde van maart.

De piek werd bereikt op 18 maart met 977 dieren (8-ste hoogste score sinds 1995)

In totaal werden er 4.492 dieren overgezet, wat 9 % meer was dan vorig jaar. Het jaargemiddelde over 20 jaar van 4.400 werd weer bereikt.

Sinds 1995 werden aan het Broek **88.161** stuks overgezet.

Van de gewone pad werden 3.572 stuks overgezet of ongeveer 500 (16 %) meer dan in 2014.

Eén rugstreppad werd overgezet (de 8ste sinds 1995).

Het aantal alpenwatersalamander bleef laag maar stabiel.

Kleine watersalamander verdubbelde, maar werd nog in een laag aantal overgezet. Slechts één vinpoot-salamander werd genoteerd. De soort is moeilijk te onderscheiden van de kleine watersalamander.

Bruine kikker deed het minder goed dan in het bijzonder goede jaar 2015 (achteruitgang van bijna 30 %).

Groene kikker deed het weer beter met 143 dieren t.o.v. het historisch laagste aantal van 60 dieren in 2014.

Heikikker kende vanaf 2009 een dalende trend: van 58 stuks in 2008 tot 1 enkel exemplaar in 2014. In 2015 werden weer 7 exemplaren overgezet.

Een 40-tal doodgereden dieren werd er genoteerd

Overzet Brogelerweg - Ellikom

Op donderdag 22 januari werd met de school van Ellikom de paddenoverzet opgezet en zaterdag 24 januari afgewerkt. Afgebroken werd er op 11 april. We kenden hier ook een meer in de tijd gespreide trekbeweging. Op 20 februari werden de eerste dieren (15) overgezet.

De trek was verdeeld over een viertal trekperiodes. De grootste trek deed zich voor op 9 maart met 172 dieren. Op 17 maart is de helft van het aantal dieren overgezet.

Na een halvering van het aantal overgezette dieren in 2012 (1.021 stuks), nam het aantal terug toe tot 1.624 in 2014, maar nam terug af tot 1.262 dieren in 2015 (- 22 %).

Vooraf de (terug)trek van zuid naar noord liet het afweten met bijna 40% (367 dieren) minder, terwijl de trek van noord naar zuid daalde met 10 % (895 dieren).

De afname was te wijten aan het geringer aantal overgezette bruine kikkers (-40 %) en gewone padden (-25 %). Het aantal alpenwatersalamanders nam daarentegen met 24 % t.o.v. 2014. Ook kleine watersalamandersdoen het ook iets beter.

Overzet Hellestraat - Ellikom

Geen dieren overgezet in 2015.

Overzet Boenderstraat – Ellikom & Wijshagen

Slechts 1 avond en morgen konden dieren overgezet worden: slecht 1 gewone pad en 4 dode bruine kikkers werden genoteerd.

Overzet Esmeralda Noordweg N73 en Steenweg Wijchmaal - Peer

De paddenoverzet in Peer startte dit jaar met het plaatsen van de schermen op zaterdag 31 januari.

Er is een kleine stijging in het totaal aantal overgezette dieren dit jaar in vergelijking met vorig jaar 2014 (982 dieren t.o.v. 938). Maar toch is dit het op 2 na laagste aantal sinds de start van de paddenoverzet in Peer in 2004.

Opvallend is het lage aantal Bruine kikkers, slechts 128. Dat is maar iets meer dan de helft van het aantal van vorig jaar en slechts 11 % van het aantal dat we haalden in het succesjaar 2005. Dat is een serieuze terugval.

De padden deden het dan weer beter dan vorig jaar. Met 779 exemplaren was er een stijging van meer dan 100 stuks. In de beginperiode waren er hogere aantallen overgezette padden, maar de laatste jaren hangt het totaal rond de 800 stuks.

Het aantal groene kikkers bleef zoals de voorgaande jaren slechts enkele exemplaren, voor dit jaar 3 stuks.

Voor de alpenwatersalamander noteerden we, na het rampjaar vorig jaar, weer een lichte stijging in het aantal overgezette dieren (63 exemplaren t.o.v. 48 exemplaren vorig jaar). Maar ook hier is er over het algemeen een aanhoudende terugval, net zoals bij de Bruine kikker.

De kleine watersalamander doet het met 9 exemplaren dan weer goed. Hoge aantallen zijn het niet, maar het is pas de laatste jaren dat deze soort opduikt.

Vergelijking met Limburg en Vlaanderen

In Vlaanderen werden in 2015 bij 240 acties in 124 gemeentes 196.300 dieren overgezet volgens de cijferste vinden op de website van HYL (www.hylawerkgroep.be). Ter vergelijking werden 2014 168.120 en in 2013 176.574 dieren overgezet.

In Limburg werden in 2015 44.060 dieren of 24 % meer dan in 2014. Bij ons nagenoeg evenveel als vorig jaar. In 2014 werden 35.513 dieren overgezet, 16 % meer dan in 2013 toen 30.566 dieren overgezet (13 % stijging in Meeuwen-Gruitrode en Peer tussen 2013 en 2014).

Ons aandeel overgezette dieren ten opzichte van het Limburgs aantal is gedaald van 19 % naar 15 %, ten opzichte van Vlaanderen daalden we van 4,0 naar 3,4 %.

Opmerkelijk is dat bij ons het aantal groene kikkers meer dan verdubbelde terwijl het aantal in Limburg in 2015 nagenoeg halveerde.

OVERZETACTIES AMFIBIEËN 2014

Het jaar 2014 brak meteorologisch het ene na het andere record. De winter, zonder enige sneeuw, was de één na zachtste winters en ook het voorjaar verliep warmer dan normaal. Terwijl de temperatuur dus gunstig was, padden zijn koudbloedig en dus actiever bij hogere temperaturen, speelde een gebrek aan neerslag parten. Vooral maart, de belangrijkste maand voor de amfibieëntrek, was erg droog. Pas bij regenweer was

er paddentrek.

Overzet Gestelstraat, In den Damp

Op 6 februari zijn de eerste amfibieën op pad, maar het zal nog een maand duren voor de trek zich echt doorzet. Tussen 7 en 18 maart werd meer dan 4/5 van dieren overgezet. De piek werd bereikt op 8 maart met 698 dieren. In 2013 viel deze piek door de koude en lange winter meer dan een maand later, nl. op 12 april met 563 dieren.

In totaal werden er 4.119 dieren overgezet, wat een 14 % meer was dan vorig jaar.

De laatste 9 jaren blijft het aantal schommelen beneden het langjarig gemiddelde (over 19 jaar) van 4.400 dieren.

Van de gewone pad werden 3.071 stuks overgezet of 6 % meer dan in 2013. Rugstreepad werd niet gezien.

Al de salamandersoorten bleven het bijzonder slecht doen: ook de meer algemene alpenwatersalamander verminderde in aantal. Van kleine watersalamander en vinpootsalamander werden slechts 33 dieren overgezet: geen 1/10 meer van het langjarig gemiddelde.

Bruine kikker deed het heel goed in 2014, met een verdubbeling van het aantal overgezette kikkers.

Groene kikker deed het heel slecht: een derde nog van vorig jaar. Groene kikker bereikte hierbij het historisch laagste aantal met slechts 60 dieren.

Heikikker kent vanaf 2009 een dalende trend: van 58 stuks in 2008, is deze soort teruggevallen tot nog 2 stuks in 2013 en 1 enkel exemplaar in 2014! Die ene heikikker was ook de enige heikikker die in gans Vlaanderen overgezet werd (bron: <http://www.hylawerkgroep.be/>)

De overzetactie aan de Gestelstraat was in 2014 de derde grootste overzetactie van Vlaanderen.

In totaal werden sinds 1995 aan het Broek 83.669 stuks overgezet.

Overzet Brogelerweg - Ellikom

We kenden hier ook een meer in de tijd gespreide trekbeweging.

De trekpiek werd al bereikt op 21 februari met 164 dieren. De terugtrek vond later plaats met een piek van 8 april met 202 dieren.

Een belangrijke (terug)trek van zuid naar noord werd genoteerd met ongeveer 600 stuks, ten opzichte van ongeveer 1.000 stuks van noord naar zuid.

Na een halvering van het aantal overgezette dieren in 2012 (1.021 stuks), namen de aantallen terug toe tot 1.432 stuks in 2013 en tot 1.624 in 2014.

De toename was te wijten aan een toename van de overgezette gewone padden (+ 40%).

De aantallen bruine kikkers en alpenwatersalamanders namen met een derde af in 2014. Kleine watersalamandersnamen met meer dan de helft af.

Overzet Hellestraat - Ellikom

Aan de Hellestraat in Ellikom werden door vrijwilligers op 3 avonden 36 dieren overgezet. 8 verkeersslachtoffers werden op die 3 avonden genoteerd.

Overzet Boenderstraat – Ellikom & Wijshagen

Deze straat werd ook dit jaar 's avonds afgelopen, waarbij de opgemerkte dieren aan de overkant van de weg gezet werden en de dode dieren geteld werden.

In totaal werden op 3 avonden (14 en 20 februari, 7 maart) slechts 10 dieren overgezet, veel minder vorig jaar. Het aantal getelde verkeersslachtoffers bedroeg een veelvoud: 3 bruine kikkers en 22 gewone padden.

Overzet Esmeralda Omleidingsweg N73 en Steenweg Wijchmaal - Peer

In het zeer droge voorjaar werden maar zeer weinig amfibieën overgezet in Peer. Sinds het begin van de paddenoverzetaan de Esmeralda in 2004, haalden we het op één na laagste aantal overgezette dieren, namelijk 938 exemplaren.

De eerste dieren werden op 7 februari overgezet. Het merendeel van de amfibieën vatte de voorjaars trek richting voortplantingsplaats aan midden maart, wat de normale trekperiode is.

Er werden ook weinig verkeersslachtoffers geteld.

Met 938 overgezette dieren is dit het op één na laagste aantal sinds het begin van de paddenoverzet in Peer in 2004. In 2011 lag het totaal aantal nog lager. Dit is een serieuze terugval sinds de betere resultaten die we vorig jaar haalden.

Van de Alpenwatersalamander hadden we het laagste aantal ooit, namelijk slechts 48 exemplaren. Dit is nog geen 25% van het aantal dat we in 2005 haalden. In 2011 hadden we nog 174 alpenwatersalamanders, terwijl we toen het laagste aantal amfibieën hebben overgezet (slechts 903). Voor de Kleine watersalamander hadden we, na de 10 stuks van vorig jaar, veel hoop dat die er op vooruit zou gaan. Maar dit viel ook tegen, we hebben slechts 1 exemplaar gevonden.

De Bruine kikker was ook een grote tegenvaller, zeker als je dit aantal (211 ex.) vergelijkt met de 1.098 exemplaren van het succesjaar 2005. Dit is nog minder dan 20% van het aantal van 2005. Groene kikkers vinden we zoals gewoonlijk bijna niet tijdens onze paddenoverzetactie.

De Gewone pad blijft het in vergelijking met de beginjaren ook slecht doen, qua aantallen. Met 676 overgezette padden komen we nog niet aan de helft van de aantallen in 2005 en 2006.

Vergelijking met Limburg en Vlaanderen

In Vlaanderen werden in 2014 bij 260 acties in 121 gemeentes 166.129 dieren overgezet volgens de cijfers te vinden op de website van HYL (www.hylawerkgroep.be). Ter vergelijking werden 2013 174.944, in 2012 165.136 en in 2011 187.015 dieren overgezet.

In Limburg werden in 2014 35.325 dieren of 16 % meer dan in 2013. Bij ons 13 % meer.

Ons aandeel overgezette dieren ten opzichte van het Limburgs aantal is constant gebleven op 19 %, ten opzichte van Vlaanderen stegen we van 3,3 naar 4,0 %.

Opmerkelijk is dat in Limburg in 2014 bijna 3 maal meer groene kikkers overzet werden (in Vlaanderen de helft meer) en bij ons 3 maal minder. Ons aandeel overgezette groene kikkers daalde dan ook spectaculair.

---

geupdate op: 2018-03-02